

Международно Висше Бизнес Училище
International Business School

Дистанционно обучение

КУРСОВА РАБОТА

ПО МАКРОИКОНОМИКА

НА ТЕМА:

**Банкова система – основни звена, функции и
видове банкови операции**

Изготвил:

Проверил:

2015

УВОД

Думата „банка” идва от италианската „banca”, която на свой ред е с немски произход и означава „пейка”. Лихварите в Северна Италия първоначално работели на открито по площадите, или в големи зали, където всеки си имал собствена пейка или масичка. Терминът банкрут идва аналогично от banca rotta, което означава счупена пейка, т.е. банка прекратила дейността си¹.

Най-ранни свидетелства за практикуване на банкова дейност са открити в земите на древен Вавилон, където преди повече от 3000 г. се е депозирало за съхранение (на депозит) злато, срещу издавана разписка от „депозитарят” му. Нещо повече, при търговските си сделки „депозаните” на злато започнали да обменят помежду си не златото, а тези разписки. От друга страна, у „депозиторите” на злато се образували натрупвания на благороден метал, които започнали да заемат срещу лихва.

Древна Елада дава по-късни свидетелства за банкиране, включително операции по кредитиране за частни и публични нужди, приемане на депозити и сечене и обмен на монети. Намерен е и първообраз на „кредитно писмо”, адресирано „за инкасиране” в друго населено място.

По времето на Римските републики се слага началото на правното регулиране на финансовите взаимоотношения, в това число и на банкирането. По време на Империята и най-вече в годините на ранното християнство с тези операции са се занимавали предимно граждани от еврейските общности, които не били обременени с ортодоксално възприеманите християнски постулати².

В края на Средновековието, като част от Ренесанса силно развитие получават не само науката и изкуствата, но и банкирането, и то вече

¹ Мишкин, Фредерик С. Теория на парите, банковото дело и финансовите пазари, София : Отворено общество, [2000] . - 619

² Новые модели банковской деятельности в современной экономике : Монография / О. И. Лаврушин и др . - Москва : КноРус, 2015 . - 167

базирано на т.нар. „италианско счетоводство“, т.е. двойно записване по счетоводни сметки. Това отваря пътя на съвременното банкиране, за рождена дата на което се счита основаването на Bank of England. „Старата госпожа“, както галено наричат англичаните своята Bank of England е основана от шотландеца William Paterson през 1694 г., който бил обявен за правителствен кредитор, след като предоставил в заем £1 200 000 на английското правителство, а в замяна получил изключителното право да издава банкноти. Явно този шотландец е бил твърде находчив, защото само една година по късно, в 1695 в Единбург, той основава Bank of Scotland (по-късно преименувана в Royal Bank of Scotland). Двете банки и до днес са гръбнака на Британската банкова и финансова система³.

Българска народна банка (БНБ) е утвърдена с указ от 25.01.1989 г. на Княз-губернатора на Временното руско управление на България, Дондуков-Корсаков, като правителствен кредитен институт с уставен капитал 2 000 000 златни лева.

На 18.01.1885 г. се публикува първия Закон за Българската народна банка, според който БНБ е държавна банка с основен капитал 10 000 000 златни лева, внесени от държавата и представляващи собственост на банката. Този акт гарантира традиционната за централните банки привилегия да емитират банкноти, които да представляват законно платежно средство на територията на държавата. Операциите, които законът разрешава на БНБ, я характеризират като банка, съчетаваща емисионни функции, кредитиране на държавата, касово обслужване на държавния бюджет, от една страна, с извършването на типичните за търговска банка депозитни и кредитни сделки, от друга. На 1 септември същата годи БНБ пуска в обръщение и първите си банкноти⁴.

³ Пак там.

⁴ Божинов, Божидар, Въведение в банковото дело Свищов : Акад. изд. Ценов, 2013.